

Komandor rez. prof. dr **Józef Urbański** doktorem honoris causa Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni

Wielki nawigator

STANISŁAW PACHUTA

Uroczystość nadania profesorowi Józefowi Urbańskiemu godności doktora honoris causa odbyła się 29 września 2000 r. podczas inauguracji nowego roku akademickiego w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Brali w niej udział: rektor i Senat Akademii, Rada Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego, pracownicy naukowcy, koledzy i wychowankowie profesora oraz liczne grono przyjaciół z całego kraju i z zagranicy. Promotorem był komandor prof. dr hab. inż. Stanisław Kołaczynski – dziekan Wydziału Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego AMW w Gdyni. Recenzenci, wśród nich autor tej relacji, mieli zaszczyt przedstawić osobę profesora Józefa Urbańskiego jako kandydata do godności doktora honoris causa.

Profeesor Józef Urbański jest wybitnym uczonym – twórcą polskiej szkoły nawigacyjnej. Urodził się 16 marca 1929 r. we wsi Czatolin w powiecie łowickim. W czasie okupacji ukończył szkołę powszechną. Po zakończeniu wojny uczęszczał do gimnazjum w Głownie, a następnie w Łodzi, gdzie w 1947 roku uzyskał świadectwo tzw. małej matury. W tym samym roku wstąpił do Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej. Po jej ukończeniu zostaje kolejno dowódcą: kutra torpedowego, grupy kutrów, dywizjonu ścigaczy i niszczyciela „Burza”. Równocześnie odbywa kurs doskonalenia oficerów broni podwodnej. W roku 1956 skierowano go do Akademii Marynarki Wojennej w Leningradzie, którą ukończył wyróżniony złotym medalem. Po powrocie, w 1959 r. otrzymuje nominację na szefa Katedry Nawigacji w Wyższej Szkole Marynarki Wojennej, zaś 10 lat później obejmuje stanowisko Komendanta Wydziału Dowódczego (rezygnuje z tej funkcji w 1975 r.). Jednocześnie do roku 1987 jest dyrektorem Instytutu Nawigacji Wyższej Szkoły

Morskiej w Gdyni. Od roku 1990 pracuje w Akademii Marynarki Wojennej.

W 1963 r. w Akademii Sztapu Generalnego w Warszawie obronił pracę doktorską „Możliwości i sposoby zabezpieczenia nawigacyjno-hydrograficznego morskich desantów taktycznych”, uzyskując stopień doktora nauk wojskowych. W roku 1966 został powołany na stanowisko docenta w WSMW w Gdyni, a w 1973 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk wojskowych. Na dorobek naukowy prof. Józefa Urbańskiego składają się liczne opracowania naukowe w dziedzinie nawigacji i hydrografii morskiej. Profesor wypromował 12 doktorów. Jego wychowankami są wszyscy dziekani wydziałów nawigacyjnych w Polsce. Kierował wieloma dziesiątkami prac naukowo-badawczych. W jego dorobku są także liczne prace popularyzatorskie i tłumaczenia literatury fachowej. W 1979 r. w Wydawnictwie Morskim ukazał się klasyczny podręcznik pt.: „Nawigacja Morska”,

opracowany przez zespół w składzie: J. Urbański, Z. Kopacz, J. Posiła. Profesor Urbański czynnie pracuje w Komitecie Badań Morza PAN, Komitecie Geodezji PAN, polskich sekcjach Międzynarodowej Organizacji Morskiej i Międzynarodowej Organizacji Hydrograficznej. Z jego inicjatywy utworzony został Zespół Nawigacji Morskiej, który w 1991 r. rozwinął się w Sekcję Nawigacji Komitetu Geodezji PAN. Od lat profesor współpracuje ze środowiskami akademickimi w kraju i za granicą.

Pod jego kierownictwem Katedra Nawigacji w Wyższej Szkole Marynarki Wojennej rozwijała się znakomicie, o czym świadczy fakt uzyskania przez Radę Wydziału (w 1991 r.) uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora, a także utworzenie Instytutu Nawigacji i Hydrografii Morskiej (1981 r.). Zmianom organizacyjnym towarzyszył wzrost kompetencji pracowników, coraz więcej osób uzyskiwało stopień doktora i doktora habilitowanego. W Instytucie rozpoczęto kształcenie w specjalności nawigacyjnej na poziomie inżynierskim, a następnie magisterskim. Równoległe utworzono nową specjalność – hydrografię, która jest realizowana na obydwu stopniach kształcenia oraz na studiach podyplomowych. Pod kierunkiem prof. Urbańskiego katedra, a później i instytut włączyły się w kształcenie fachowców dla gospodarki morskiej na kursach organizowanych wg standardów Międzynarodowej Organizacji Morskiej i Międzynarodowej Organizacji Hydrograficznej. W 1997 r. polskie środowisko nawigacyjne obchodziło jubileusz 50-lecia służby prof. Józefa Urbańskiego.

Prof. dr hab. Stanisław Pachuta jest pułkownikiem rezerwy WAT (ostatnio pracował tam na stanowisku szefa Instytutu Geodezji i Fotogrametrii); członek zwyczajny Akademii Inżynierskiej w Polsce i Prezydium Komitetu Geodezji i Kartografii PAN